

Pitsisanasto

Sana	Selitys
aloitusasento	Nypyläparin oikeanpuoleinen nypylä on siirretty vasemmanpuoleisen yli. Aloitusasento laitetaan nypylöihin vain pitsiä aloitettaessa.
Impin solmu	Solmu, jolla pitsin päättelykohdasta tulee mahdollisimman huomaamaton.
jamikka	Raumankielinen nimitys palmikkokuviolle.
kierre	Nypyläparissa oikeanpuoleinen nypylä on siirretty vasemmanpuoleisen yli.
kiristäminen	Vaikuttaa oleellisesti pitsin ulkonäköön. "Kiristäminen on nyplääjän tärkki."
KL	Kokolyönnin lyhenne. Lyödään neljä siirtoa: ristiin, kierre, ristiin, kierre.
knypylä	Nypylä rauman kielellä, ks. nypylä.
kokolyönti	Yksi peruslyönneistä, lyhenne KL. Lyödään neljä siirtoa: ristiin, kierre, ristiin, kierre.
kolmen parin reuna	Kiinnitysreuna, joka nyplätään kolmella reunimmaisella parilla.
kontti	Raumankielinen nimitys spindelin jalalle.
koon muuttaminen	Mynsterin suurentaminen tai pienentäminen muuttaa neulaväliä ja vaikuttaa langan valintaan.
kulkeva	Pari, joka kulkee kuvion reunasta reunaan.
kulkuri	Ks. kulkeva.
liinalyönti	Yksi peruslyönneistä - lyhenne LL. Lyödään kolme siirtoa: ristiin, kierre, ristiin.
lisäkierre	Tehdään samoin kuin kierre. Lisäkierteitä voi olla useita.

LL	Liinalyönnin lyhenne. Lyödään kolme siirtoa: ristiin, kierre, ristiin.
lyönti	Nypylöiden perussiirtoja kutsutaan lyönneiksi. Peruslyöntejä on kolme: kokolyönti, liinalyönti ja puolilyönti.
malli	Pitsi- eli nypläysmalli, jonka avulla valmistetaan mynsteri.
manteli	Tiivis pitsikuvio, joka nyplätään kahdella parilla. Usein soikea, mantelin muotoinen.
mynsteri	Prespan-pahviin pistelty ja piirretty nypläysohje.
neulatyyny	Nukkaamattomasta kankasta ommeltu neulatyyny, jonka voi kiinnittää nyplästyynyyn.
neulaväli	Pitsin pohjakuviossa kahden pisteen väli.
nippu	Pitsin reunassa sijaitseva kuvio.
nuppineulat	Nypläyksessä käytetään laadukkaita, ruostumattomia nuppineuloja.
nypläysote	Nypyläpari on kummassakin kädessä keskisormen molemmin puolin. Nyplättäessä kämmenselät ovat ylöspäin.
nyplästyyny	Yleensä puolipyöreän muotoinen, jonka suoralla sivulla olevassa kolossa on rulla.
nypylä	Yleensä puinen, sorvattu, noin 10-15 cm pitkä työväline, johon lanka kierretään. Rauman kielellä knypylä.
nypyläpidike	Puinen lasta, jossa on kuminauha.
palmikko	Ks. jamikka.
pari	Tarkoittaa kahta nypylää, ovat pitsinnypläyksen "perusyksikkö".
pellavalanka	Kerrattu, joustamaton lanka.
pistelymalli	Paperilla oleva malli, jonka avulla mynsteri valmistetaan.
pistelypiikki	Piikki, jolla mynsteri rei'itetään. Paksuudeltaan käyttämiesi nuppineulojen vahvuinen.

pitsi	Nyplätty pitsi kuuluu ns. aitopitseihin, joita ryhmitellään alkuperänsä ja tekotapansa mukaan. Aitopitsit ovat nyplättyjä tai ommeltuja pitsejä.
PL	Puolilyönnin lyhenne. Lyödään kaksi siirtoa: ristiin, kierre.
plätit	Eri muotoisia nyplättyjä kuvioita.
pohja	Pitsin reunojen ja kuvioiden väliin ja niitä yhdistämään nyplätty verkkomainen alue.
prespan	Mynstereihin käytetty sitkeä pahvi. Tunnetaan myös nimellä sähkömiehenpahvi. Käytetyin vahvuus 0,30 mm.
puolaaminen	Langan kiertäminen nypylään.
puolilyönti	Yksi peruslyönneistä, lyhenne PL. Lyödään kaksi siirtoa: ristiin, kierre.
pykäpisto	Pitsin kiinnittämisessä käytettävä pisto, joka huolittelee kankaan reunan.
reunapari	Reunimmaisena oleva pari.
rulla	Nyplästyynyn osa, johon mynsteri kiinnitetään.
sakset	Pitsinnypläyksessä tarvitaan pienet, teräväkärkiset sakset.
solmu	Nypläyksessä käytetään juoksu- ja merimiessolmuja.
spindeli	Nyplätty kuvio. Yleiskielellä hämähäkki.
Spindelnatto	Reunapitsi.
tikapuut	Ketjusilmukoin ja pylvään virkattu nypyläpidike.
tussi	Veteen liukenematon, ohutkärkinen, 0,1-numeroinen, musta tussi.
utti / uddi	Kapea pitsi.
viuhka	Pitsikuvio.